

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL BAUDŽIAMOJO KODEKSO 281 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 120, 121
STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 134¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO IR ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 71, 420, 422, 423, 424, 427 IR
603 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-18-861; TAP-18-860; TAP-18-862) (TAIS-18-7077(2); 18-7078(2); 18-7076(2))**

2018-08-21 Nr. NV-2191

Vilnius

Rengėjas: Vidaus reikalų ministerija.

Tikslas: tobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su griežtesnės atsakomybės už Kelių eismo taisyklių pažeidimus nustatymu ir atsakomybės neišvengiamumo principo užtikrinimu, pašalinti teisinio reglamentavimo spragas, kurios sukuria galimybę asmenims piktnaudžiauti teise ir išvengti baudžiamosios atsakomybės vengiant neblaivumo patikrinimo.

Esama situacija:

- Per pastaruosius dešimt metų vienam šimtui eismo įvykių tenkanti žuvusių ir sužeistų žmonių dalis mažai pakito - vidutiniškai kasmet dėl šimto neblaivių vairuotojų kaltės žūva 11 ir sužalojami 143 žmonės.
- Valstybinės eismo saugumo komisijos 2018 m. kovo 6 d. posėdyje Vidaus reikalų ministerijai pavesta parengti sprendimų projektus siekiant nustatyti griežtesnę atsakomybę už Kelių eismo taisyklių pažeidimus ir užtikrinti atsakomybės neišvengiamumo principą.
- Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą neblaivumo patikrinimo vengimas arba alkoholio vartojimas po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo, kai nėra atitinkamų pasekmių, užtraukia ne baudžiamąją, o administracinę atsakomybę. Asmeniui, kuris vairuoja transporto priemonę sunkiai apgirtęs, visais atvejais naudinga vengti patikrinimo.
- Nustačius vairuotojo kraujyje daugiau negu 1,5 promilės alkoholio, vairuotojui Baudžiamajame kodekse (BK) numatyta bauda arba areštas, arba laisvės atėmimas iki vieno metų. Vairuotojui atsisakius tikrintis blaivumą taikoma administracinė atsakomybė – bauda nuo 1000 iki 2000 eurų ir teisės vairuoti transporto priemones atėmimas nuo vieno iki ketverių metų.
- Šiuo metu nenumatyta, kad asmuo gali būti traukiamas atsakomybėn už BK 281 straipsnio 7 dalyje numatytą veiką (vairavo kelių transporto priemonę arba mokė praktinio vairavimo būdamas apsvaigęs nuo alkoholio), jei ji padaryta dėl neatsargumo.
- Baudžiamąjo proceso kodekse (BPK) numatyta kardomoji priemonė – dokumentų paėmimas. Tačiau, net ir skyrus kardomąją priemonę – vairuotojo pažymėjimo paėmimą, asmuo tikrinančiam pareigūnui gali pateikti savo asmens dokumentą, kurio pakanka vairuoti transporto priemonę, jei teisė vairuoti nėra sustabdyta ar atimta.

Esmė:

- nustatyti vienodą atsakomybę tiek už kelių transporto priemonės vairavimą arba mokymą praktinio vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai asmens biologinėse organizmo terpėse (iškvėptame ore, kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose) daugiau negu 1,5 promilės

alkoholio, tiesiogiai už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo (asmuo būtų baudžiamas bausme arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų).

- sugriežtinti administracinę atsakomybę - už vairavimą, kai tai daro neblaivūs (nustatytas daugiau negu 0,4 promilės, bet ne daugiau negu 1,5 promilės neblaivumas) vairuotojai, nustatyti nuo 800 iki 1 100 eurų baudą (šiuo metu - nuo 300 iki 450 eurų) ir palikti teisės vairuoti atėmimą nuo 1 metų iki 1 metų 6 mėnesių. Atitinkamai keičiamos sankcijos ir kituose ANK straipsniuose (neblaivaus ar apsvaigusio asmens pavojingas, chuliganiškas vairavimas, eismo įvykio sukėlimas ar pakartotinis vairavimas esant neblaiviam ar apsvaigusiam).
- nustatyti, kad vairavimas arba mokymas praktinio vairavimo esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai nustatoma daugiau negu 1,51 promilės alkoholio yra nusikaltimas ir tais atvejais, kai ši veika padaryta dėl neatsargumo (vairuotojas, pateikęs paaiškinimą, neva jis veiką padarė dėl neatsargumo, neišvengtų baudžiamosios atsakomybės).
- papildyti BPK nauja kardomąja priemone - teisės vairuoti transporto priemonės sustabdymas.
- asmuo būtų laikomas apsvaigusiu nuo alkoholio, kai jam nustatytas atitinkamas (0,41 ir daugiau promilių arba 1,51 ir daugiau promilių) neblaivumas, neišskiriant, kuriose organizmo terpėse nustatoma etilo alkoholio koncentracija.

Derinimas:

- Įstatymų projektai suderinti su Sveikatos apsaugos ministerija.
- Teisingumo ministerijos ir Susisiekimo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, nurodomos derinimo pažymoje, pateikiami argumentai – Teisingumo ministerija abejoja dėl siūlymo nustatyti, kad asmuo baudžiamojon atsakomybėn traukiamas už dėl neatsargumo padarytą veiką, o Susisiekimo ministerija – dėl siūlymo įteisinti naują kardomąją priemonę – apribojimą naudotis asmeniui suteikta specialiąja teise.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 21 d. išvadoje Nr. NV-2185 pateikiamos pastabos ir pasiūlymai.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programa neįgyvendinama, tačiau atitinka Vyriausybės programos 331.6. papunkčio nuostatas <...stiprinsime dažniausiai pasitaikančių ir didžiausią grėsmę aplinkiniams keliančių eismo pažeidimų – greičio viršijimo ir vairavimo apsvaigus – kontrolę...>.

Dalykinio vertimo išvada: siūloma Projektus teikti svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt